

OBČNI ZBOR ZVEZE DRUŠTEV REJCEV GOVEDI LISASTE PASME SLOVENIJE

Že tradicionalno je v mesecu marcu na Jožefovo občni zbor Zveze društev rejcev govedi lisaste pasme Slovenije. Vsako leto za organizacijo zbora izberemo drugo regijo in letos smo ga tako priredili v Šikolah v občini Kidričevo.

Z odzivom na vabilo smo zelo zadovoljni, saj so se nanj odzvale rejke in rejci, predstavniki obeh potrjenih rejskih organizacij – Govedorejskega poslovnega združenja in Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, predstavnika Fakultete za kmetijstvo in biosistemske vede, Kmetijskega inštituta Slovenije, predstavniki območnih Kmetijsko gozdarskih zavodov, podžupan občine Kidričevo ter tajnik sindikata rejcev Slovenije. Kljub vsakoletnemu povabilu se na veliko razočaranje rejcev občnega zbora ponovno niso udeležili predstavniki Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki bi lahko najkompetentneje odgovarjali na številna že dolgo odprta vprašanja.

Iz poročil predsednika g. Aleša KOTNIKA in poslovnega tajnika doc. dr. Marjana JANŽEKOVIČA smo ugotovili, da zveza v preteklem obračunskem letu ni imela ustreznega vira financiranja. Preobrat pa smo dosegli decembra 2008 z podpisom pogodbe o financiranju zveze po vsaki prodani dozi semena mladega bika v OC Ptuj, kakor tudi po vsaki prodani dozi semena bikov v distribucijskem centru GPZ. Žal kljub podpisu pogodbe v celoti ne bomo pokrili stroške nastale pri realizaciji pomembnih strokovnih nalog iz rejskega programa za lisasto pasmo, delovanju zveze in želene organizacije raznih aktivnosti na področju govedoreje (razstave živali, izleti, razna izobraževanja, itd...). Torej bomo, kakor leto poprej, primorani delovati znotraj svojih zmožnosti. Ob čemer je potrebno še enkrat poudariti, da vsi organi in vodstvo zveze svoje požrtvovalno delo še naprej opravlja volontersko.

Po predstavitvi in potrditvi vseh poročil je nastala burna razprava na temo bikov melioratorjev. Kljub nastalemu dvigu temperature pa je vseeno na pobudo rejek in rejcev sledila dopolnitev oziroma sprememba rejskega programa za lisasto pasmo v povišanju števila letnih doz semena takšnih bikov in sicer iz dosedanjih 2000 na 5000 doz. S čemer se bo odpravila dosedanja pomanjkljivost predvsem pri rejcih, ki izkazujejo željo po takšnem semenu.

V nadaljevanju je mag. Milan REPIČ iz družbe ŽIPO Lenart d.o.o., ob strokovni pomoči doc. dr. Marjana JANŽEKOVIČA, Maksimiljana BRUSA in Marka OCEPKA iz Fakultete za kmetijstvo in biosistemske vede, predstavil rezultate analize primerjave prirastov mladih bikov očetov v direktnem testu in priraste njihovih sinov v progenem testu. Prva taka analiza je pokazala, da so prirasti sinov mladih bikov v progenem testu primerljivi s prirasti njihovih

očetov v direktnem testu, v obdobju od 165 do 365 dneva starosti. V analizi so bili zajeti rezultati zadnjih dveh progenotestnih skupin. Za natančnejše ugotovitve pa je potrebno vzorec razširiti in upoštevati faktorje vpliva na prirast tako očetov kot sinov.

Sledila pa je predstavitev g. Tomaža PERPARJA (KIS), ki sedaj že vrsto let opozarja na nastalo problematiko iz naslova ne osemenjevanja prvesnic z mladimi biki. V letu 2008 se je z mladimi biki opravilo 21,7 % osemenitev v kontroliranih čredah, pri tem pa v rejah bikovskih mater le 15,9 %. V kontroliranih čredah je osemenjenih z semenom mladih bikov samo 25,3 % prvesnic.

Po tem je sledila podelitev priznanj rejcem, Senekovič Stanku, Gašper Francu, Gregorec Stanku, za krave z najvišjo povprečno prirejo v letu 2008 (po kriteriju kg maščob + beljakovin) za tem pa še podelitev priznanj za krave z najvišjo življenjsko prirejo v letu 2008 (po kriteriju kg mleka) in sicer zlata, rejcem Štuhec Francu, Kovač Jožetu, Kozar Simon, srebrna rejcem Hedl Jožetu, Kamplet Stanislavu, Držečnik Marijanu in bronasta rejcem Košir Matjažu, Čep Venčeslavu, Dajčman Antonu, Dšuban Dragotu, Rotovnik Andreju, Šlaus Evgenu, Kalan Branku, Bračko Jožefu, Selinšek Martinu, Bandur Janezu, Demšar Pavlu, Knez Romanu, Rozman Stanislavu.

Dodatno je predsednik izrekel zahvalo Fakulteti za kmetijstvo in biosistemske vede za neomajno podporo in strokovno pomoč, sledila pa je sedaj že tradicionalna podelitev ur z motivom lisastega goveda in pokrajine za trud pri vodenju ZDRGLPS, sedaj že bivšemu predsedniku g. Jožetu ŠMIDU in g. Slavku OSTERCU za odlično predsedovanje komisije za odbiro lisastih bikov.

Po podelitvi sta strokovni tajnik g. Marjan ŠPUR z uvodnim nagovor in predsednik z vizijo in programom dela zveze za leto 2009 odprla nadaljnjo diskusijo. V njem je bila predstavljena želja po vzpostavitvi sistema dela preko rejcev, govedorejskih društev do zveze in povezovanje z osemenjevalnimi centri, selekcijsko službo, izvajalci osemenjevanja in strokovnimi inštitucijami. Cilj takšnega skupnega dela je dolgoročno izkoristiti genetski potencial, ki ga ima lisasta pasma v Sloveniji pri čemer ne smemo pozabiti na še vedno prevelikega števila slabega managementa v rejah po celotni Sloveniji, pri čemer so določene regije temu še bolj izpostavljene. Z predstavljenim so se strinjali prisotni, saj genetika brez dobrega managementa ne obrodi sadov, kakor tudi ne obratno. Tako so zaključili, da se je potrebno osredotočiti in že začeti z dolgo obljubljenim načrtnim osemenjevanjem vsake krave in telice v naših čredah, dodatno pa moramo povečati pretok informacij do vseh uporabnikov in izboljšati mednarodno sodelovanje (izobraževanja, razstave, praktični prikazi, strokovne ekskurzije). Za doseg vsega pa je potrebno vzpostaviti takšen sistem, kjer bi bila ena oseba

ali točno določena institucija odgovorna za vse aktivnosti, tako ustvarila harmonijo med vsemi naštetimi institucijami in rejci in jih nadalje tudi nadzirala in usmerjala. Za razliko od sedaj, pa bi ta oseba ali institucija tudi odgovarjala za vse nepravilnosti pri tem. Pot za dosego tega pa je še dolga, kot prvo pa lahko mi, rejci stopimo skupaj in složno predstavljamo svoja stališča in želje za katere se moramo boriti.

Glede problem, ki jih vsi imamo, je v nadaljevanju predsednik naprosil vse predstavnike govedorejskih društev kakor njihovih članov, da predstavijo svoja društva, probleme ali razmišljanja na spletnem naslovu <http://www.liska.si>, kjer je že predviden prostor v te namene.

Ob koncu je še v okviru strategije ZDRGLPS pozval vse rejce, k promoviranju lisaste pasme na vseh prireditvah doma in v tujini, predvsem z udeležbo njihovih najboljših plemenskih živali na sejmih in razstavah in jim zaželel veliko rejskih uspehov. Nakar je sledila pogostitev vseh prisotnih.

Prispevek pripravila:

Doc.dr. Janžekovič Marjan in Marko Očepek, dipl.inž.zoot.